

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

3324
Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

21/5239-4

21. desember 2021

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2022

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet er todelt:

- Kunnskapsdepartementets etatsstyring av Forskningsrådet (del 1, punkt 1–11)
- Kunnskapsdepartementet som sektordepartement (del 2, punkt 1–6)

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger for 2022 vil komme i supplerende tildelingsbrev.

Innholdsfortegnelse del 1:

1	Innledning	2
2	Regjeringens forskningspolitiske dokumenter og strategier	2
3	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
4	Andre områder Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet på i 2022.....	10
5	Rapportering for 2022.....	11
6	Sektoroverskridende og strategiske satsinger (kap. 285, post 53)	13
7	Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285, post 55)	14
8	Administrative fullmakter.....	18
9	Andre krav og forventninger.....	20
10	Etatsstyringsmøtet	22
11	Frister.....	23
	Innholdsfortegnelse del 2.....	25

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Siri Waalen Bogen
22 24 77 96

1 Innledning

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidler Kunnskapsdepartementet (KD) styringssignaler og forventninger til Forskningsrådet for 2022.

2 Regjeringens forskningspolitiske dokumenter og strategier

Kvaliteten i forskning og høyere utdanning er avgjørende for hvor godt Norge lykkes med å utvikle og ta i bruk ny kunnskap til å skape verdier og å løse samfunnsutfordringer nasjonalt og globalt. Regjeringen vil styrke norsk forskning, både i offentlig regi og i næringslivet, og prioritere et løft for forskning på klima og omstilling.

Norges forskningsråd er en sentral aktør i det norske forsknings- og innovasjonssystemet og et viktig virkemiddel for å nå regjeringens visjon og overordnede mål. *Langtidsplan for høyere utdanning og forskning 2019-2028* gir retning for den nasjonale politikken innenfor høyere utdanning og forskning. Langsiktighet i de nasjonale prioriteringene bidrar til bedre koordinering og økt forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Satsingen legger til rette for den omstillingen som samfunnet og næringslivet må gjennom.

Regjeringen vil jobbe for å styrke bredden av utdanningstilbud over hele landet, samtidig som at vi skal ha internasjonalt ledende utdanningsinstitusjoner. Norges utdannings- og forskningssamarbeid med Europa og prioriterte partnerland utenfor EU skal videreføres og utvikles. Aktiv deltakelse i de europeiske programmene er av stor betydning, jf. strategiene for norsk deltakelse i Horisont Europa¹ og Erasmus+². Utdannings- og forskningssamarbeidet bør sees i sammenheng for å gjensidig styrke hverandre.³

Forskning, utdanning og innovasjon av høy kvalitet er viktig for at Norge skal hevde seg internasjonalt og nå de ambisiøse bærekraftsmålene, som er en universell arbeidsplan for å sikre verdens sosiale, økonomiske og miljømessige bærekraft.

3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I dette tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrer beskrives gjeldende mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådet. Departementene, inkludert KD, utarbeider tildelingsbrev som viser hvilke av de fem målene for Forskningsrådet som er særlig relevante i lys av departementenes sektorpolitiske prioriteringer, hvordan de sektorpolitiske

¹ Strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet 2021-2027

² Strategi for norsk deltakelse i Erasmus+ og Det europeiske utdanningsområdet 2021-2027

³ Meld. St. 7 (2020-2021) En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning.

prioriteringene støtter opp om de fem målene og hva departementet ønsker å oppnå med bevilgningene til Forskningsrådet.

Dokumentet «*Styringssystem for Norges forskningsråd*» ligger til grunn for departementenes styring. KD vil også i 2022 legge vekt på god dialog med departementene og Forskningsrådet om videre utvikling av systemet som er etablert. Når ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning er lagt frem, vil KD ta initiativ til en ny vurdering av om målene til Forskningsrådet bør endres, jf. tildelingsbrevet til Forskningsrådet for 2021. Dette vil bli et arbeid der vi også vil vurdere behovet for endringer i styringssystemet som helhet.

I dette tildelingsbrevet fastsettes strategiske områder og styringsinformasjon for 2022. Innholdet i beskrivelsen av de strategiske områdene er ment å være forholdsvis stabil, men det kan likevel være behov for justeringer. På bakgrunn av erfaringer i styringsdialogen, vurderinger av vesentlighet og endringsbehov og ny informasjon om måloppnåelse, skal de strategiske områdene i styringssystemet vurderes hvert år. For nærmere beskrivelse av styringsinformasjonen og hvordan rapporteringen skal skje vises det til punkt 5 *Rapportering for 2022*.

3.1 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for 2022

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

For alle forskningens begrunnelser, både instrumentelle og kulturelle, er den vitenskapelige kvaliteten en grunnleggende forutsetning. Vitenskapelig kvalitet forutsetter både talentfulle individer og infrastruktur og andre forskningsressurser av høy kvalitet. Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

En forholdsvis stor del av den mest betydningsfulle forskningen kan tilskrives et fåtall av forskerne, som virker i fronten av sine felt. Det er et mål at flere fagmiljøer i Norge driver forskning av internasjonalt fremragende kvalitet. Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter, herunder andel publikasjoner med åpen tilgang og siteringer av disse.
- Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.

Tilleggsinformasjon 2022:

- Evaluering av felles søknadsbehandling og effekter mht. vitenskapelig kvalitet, inkludert vektlegging av vitenskapelig kvalitet i tematiske satsinger.

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

For å utnytte forskningens potensial er det ikke tilstrekkelig med bare de få miljøene som er ledende på sine felt, det er også behov for vitenskapelig kvalitet i bredden av en mangfoldig forskningssektor og på en rekke områder. Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Monitorering av søknadsdata og resultater fra fagfellevurderingene (karakterer). Analysen vil over tid fokusere på ulike dimensjoner, f.eks. søknadstyper, fag, institusjoner og kjønn.

Tilleggsinformasjon 2022:

- Vurdering av hvordan Forskningsrådets bevilgninger bidrar til å bygge kvalitet og kompetanse i FoU-miljøer over hele landet, geografisk spredning/konsentrasjon.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi. Forsknings- og utviklingsarbeid gir økt verdiskaping gjennom nye eller forbedrede produkter, tjenester og prosesser, eller ved at kunnskap blir utnyttet og videreutviklet i andre sammenhenger.

Strategisk område: Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse og alder, næring og geografi.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *FoU-innsatsen i foretakene med støtte sammenlignet med FoU-innsatsen i foretakene med avslåtte søknader som er vurdert som gode*
Det skal undersøkes hvordan Forskningsrådet bidrar til å øke FoU-innsatsen i foretakene med støtte ved å sammenligne med søkere uten støtte. Undersøkelsen skal bygge på FoU-statistikk på foretaksnivå og Forskningsrådets søknadsvurderinger. Den endelige avgrensningen av karakterer man vil sammenligne må gjøres av miljøet som får i oppdrag å lage indikatoren.
- *Utvikling i FoU-innsats for foretak med støtte*
Det skal undersøkes hvordan Forskningsrådet bidrar til å øke FoU-innsatsen i foretakene med støtte ved å sammenligne med FoU-innsatsen før støtten. Undersøkelsen skal bygge på FoU-statistikk på foretaksnivå. Undersøkelsen bør se på både total egenutført FoU og forholdet mellom egenfinansiering og offentlig støtte.

- *Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt*
Undersøkelsen skal bygge på delkarakterer fra Forskningsrådets søknadsvurderinger.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- *Utvikling i omsetning for foretak med støtte*
Det skal undersøkes hvordan den økonomiske aktiviteten utvikler seg i foretakene med støtte. Undersøkelsen skal bygge på regnskapsdata i bedrifts- og foretaksregisteret.
- *Brukernes vurderinger av oppnådde resultater og betydningen av ulike former for utbytte fra prosjektet*
Vurderingen skal baseres på data fra fremdrifts- og sluttrapporter samt data innhentet gjennom spørreundersøkelser.

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Forskningsrådets bidrag for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi*
Forskningsrådet skal gi en kortfattet vurdering av sin aktivitet for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi. Vurderingen skal inkludere begrunnelser for de viktigste tiltakene og prioriteringer som er gjort, hvilke virkninger de har hatt, og hvilke effekter man mener man kan oppnå fremover.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- *Forskningsrådets tildelinger og fremtidig utvikling i ulike næringer*
Forskningsrådet skal vurdere hvordan tildelingene fordeler og har fordelt seg på ulike næringer, og hvordan man ser for seg næringsutviklingen fremover. Data skal hentes fra Forskningsrådets databaser.
- *FoU-innsats og økonomisk utvikling i ulike næringer*
Forskningsrådet skal beskrive og vurdere sin rolle i å påvirke FoU-innsatsen i næringslivet og fordelingen på ulike næringer. Redegjørelsen skal inneholde en beskrivelse av næringslivets FoU-innsats fordelt på ulike næringer, og sett i lys av næringsutviklingen. Data hentes fra tilgjengelig statistikk (FoU-statistikk, nasjonalregnskap).

Tilleggsinformasjon 2022:

- Vurdering av hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer ulike deler av landet.

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og

økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Forskningsrådets bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner*
Forskningsrådet skal gi en kortfattet vurdering av aktiviteten for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner. Vurderingen skal begrunne de viktigste tiltakene og prioriteringene som er gjort, virkningene av dem og hvilken effekt de er ment å ha på verdiskapingen. Redegjørelsen skal inkludere en vurdering av bidraget til kunnskapsoverføring målt gjennom næringslivets kjøp av FoU-tjenester.
- *Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner*
Det skal gis en oversikt og vurdering av investeringer i støttede kommersialiseringsprosjekter. Investeringene kan være i form av inntekter fra lisenser eller salg av patenter, emisjoner, salg og børsnøtering. Oversikten skal dekke den totale porteføljen og inkludere tidsserier over minst fem år.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- *Andel av prosjekter som er finansiert av andre enn Forskningsrådet (fordelt på kilde, søknadstype og program)*
Forskningsrådets støtte skal være utløsende for et forskningsprosjekt. Samtidig bidrar privat medfinansiering til å sikre at andre går god for det kommersielle potensialet i prosjektet. Andelen av prosjektene som er privat finansiert er i stor grad gitt av søknadstypen, men kan allikevel gi nyttig informasjon for å diskutere om Forskningsrådet har funnet en god balanse mellom disse hensynene. Tallene hentes fra Forskningsrådets database.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Et sentralt mål for forskningspolitikken er kunnskap som gjør oss best mulig i stand til å møte de store utfordringene samfunnet står overfor. Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Forskningsrådet påvirker hvilke områder/problemstillinger det forskes på og hvor mye, kvaliteten på forskningen og kompetansen i miljøene, og koblingene i og mellom forskningssystemet og i ulike deler av samfunnet.

Strategisk område: Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive tjenester

Offentlig sektor spiller en avgjørende rolle i samfunnets møte med store samfunnsutfordringer, både gjennom sin rolle som forvalter og tjenesteyter, og gjennom å legge til rette for innovasjon og bærekraftig omstilling. Forskningsrådet skal bidra til at omstilling i offentlig sektor er fundert på oppdatert kunnskap, kompetanse og forskningsmetodikk. Forskningsrådet skal også styrke samarbeidet mellom offentlig sektor, forskningsmiljøer, næringsliv og brukere, for å bygge relevant kunnskap for å møte utfordringene i stat og kommune. Dette gjelder alle de store og komplekse utfordringene for samfunns- og næringsliv, også de som er beskrevet i andre mål og strategiske områder. Forskningsrådet skal bidra til velferdssamfunnets bærekraft gjennom å øke forskningens bidrag til gode, trygge og effektive tjenester innenfor helse og omsorg, velferd, arbeid,

utdanning og oppvekst. Forskningsrådet skal øke forskningens kvalitet og relevans, styrke samspillet mellom forskning, utdanning, praksisfeltet og befolkningen, og bidra til at forskningsbasert kunnskap spres og tas i bruk i utforming, organisering og levering av tjenestene. Forskningsrådet skal legge til rette for innovasjoner til nytte for tjenestene og tjenestemottakerne.

Strategisk område: Hav

Norges viktigste næringer har sitt utspring i havet. Havet er uunnværlig for å løse de globale utfordringene, men samtidig er verdens hav sterkt belastet. En realisering av havets verdier vil kreve bærekraftige tilnærminger. Forskningsrådet skal bidra til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Sammen med en fortsatt satsing på forskning for de havbaserte næringene: fiskeri, havbruk, petroleum, maritim, fornybar energi og også nye næringer, vil dette kunne gi økt verdiskaping. Forskningsrådet skal arbeide for helhetlig kunnskap, samspill og kompetanseoverføring mellom og fra havnæringene og internasjonalt samarbeid.

Strategisk område: Klima, miljø og miljøvennlig energi

De største miljøutfordringene er klimaendringer, tap av naturmangfold og miljøgifter. Utfordringene er komplekse og må ses i sammenheng. Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Forskningsrådet skal bidra til utvikling av kunnskap og teknologi for en bærekraftig omstilling, klimatilpasning, miljøvennlig energi og bevaring av velfungerende økosystemer. Dette krever en internasjonal, tverrfaglig, målrettet og helhetlig forsknings- og innovasjonsinnsats for en grønn samfunnsutvikling, som også fremmer grønn verdiskaping.

Strategisk område: Samfunnsikkerhet og samhørighet i en globalisert verden

Samfunnsikkerhet og samhørighet er grunnleggende kvaliteter ved vårt samfunn, og avgjørende for å opprettholde bærekraft og legitimiteten til våre demokratiske institusjoner. Forskningsrådet skal bidra til kunnskap om hva som skaper trygge, inkluderende og velfungerende samfunn. Forskningsrådet skal videre styrke forskning om politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle endringer nasjonalt og globalt, og sårbarheter som følger av digitalisering og raske teknologiske endringer. Forskningsrådets innsats skal også bidra til å avverge og gjøre samfunnet robust mot både menneskeskapte og ikke-menneskeskapte trusler.

Styringsinformasjon

Styringsinformasjon utvikles i størst mulig grad likt for de fire strategiske områdene. Styringsinformasjon utvikles langs følgende dimensjoner:

- vitenskapelig kvalitet
- forskning som er relevant for samfunnsutfordringene
- forskning som øker innovasjon og omstillingsevne i både offentlig og privat sektor

Forskningsrådet skal fokusere på virkninger og effekter av ulike prosjektporteføljer med tanke på hvordan de bidrar til å løse samfunnsutfordringer. Forskningsrådet skal legge vekt på hvordan man samarbeider med brukerne underveis i prosjekter, hvordan det arbeides med formidling av resultater og hvordan man arbeider for at resultatene skal tas i bruk og få effekter i samfunnet. Data hentes inn dels gjennom prosjektledernes faste rapportering til Forskningsrådet og dels gjennom spørreundersøkelser og analyser gjort av et eksternt forskningsmiljø på oppdrag. Styringsinformasjon for de tre dimensjonene utdypes nedenfor.

Styringsinformasjon Vitenskapelig kvalitet

Fast monitorering:

- *Karakterer for vitenskapelig kvalitet i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem vil bli benyttet for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Sammenhengen mellom relevans og kvalitet undersøkes.

Tilleggsinformasjon 2022:

- Analyse av vitenskapelig kvalitet i spiss og analyse av søknadstilfang og søknadskvalitet i bredden, jf. også tilleggsinformasjon for mål 1.
- Resultater fra en bred virkemiddevaluering av Hav-området.

Styringsinformasjon Relevans for samfunnsutfordringer

Fast monitorering:

- *Karakterer for relevans (for samfunnseffekter når nye vurderingskriterier innføres) i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem vil bli benyttet for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Sammenhengen mellom relevans og kvalitet undersøkes. Mål for brukermedvirkning skal inkluderes på områder der det er aktuelt.

Tilleggsinformasjon 2022:

- Vurdering av samfunnseffekter av Forskningsrådets prosjekter rettet inn mot samfunnsutfordringene: Innovasjon i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester og Samfunnssikkerhet og samhörighet.
- Resultater fra en bred virkemiddevaluering av Hav-området.

Styringsinformasjon Innovasjons- og omstillingsevne

Fast monitorering:

- *Karakterer for innovasjonsgrad i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem vil bli benyttet for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Monitoreringen belyser følgende:
 - Vurdering av innovasjonsgrad og utviklingen målt gjennom karakter for innovasjonsgrad gitt i søknadsbehandlingen. Dette vil gi informasjon om Forskningsrådets virkemidler bidrar til innovasjon og omstilling på områder som er relevante for å løse samfunnsutfordringene.
 - Analysene gjort for styringssystemets mål 2 – Økt verdiskaping i næringslivet benyttes til å vurdere Forskningsrådets bidrag til innovasjon og omstilling i næringer som er relevante for å løse utfordringene på de fire strategiske områdene.
 - Status og utvikling i samarbeidsmønstre målt gjennom antall og type samarbeidspartnere i prosjekter for å belyse innovasjon og omstilling i privat og offentlig sektor.
 - Status og utvikling i porteføljen av virkemidler som bidrar til å øke samspillet i kunnskapstriangelet og øke forskningens relevans for utdanningene og samfunnet for øvrig.

Tilleggsinformasjon 2022:

- Vurdering av hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer ulike deler av næringslivet (næringer) og bidrar til innovasjons- og omstillingsevne når det gjelder

- de store samfunnsutfordringene.
- Resultater fra en bred virkemiddelevaluering av Hav-området.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Et velfungerende forskningssystem er en grunnleggende forutsetning for å nå målene i forskningspolitikken. Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og -resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa

Deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid er et sentralt virkemiddel for å forbedre norsk forskning, både for å oppnå høyere vitenskapelig kvalitet og større positive bidrag til samfunns- og næringsutviklingen. Europa er det viktigste området for norske samarbeidsrelasjoner og deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon det viktigste enkelttiltaket for internasjonalisering av norsk forskning. Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Deltakelsen i EU-prosjekter langs ulike dimensjoner. Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets satsinger.

Tilleggsinformasjon 2022:

- En analyse av alle EU-søknader med norsk deltakelse i perioden 2017-2022, sett opp mot sammensetningen av forskerpopulasjonen/sektorene langs ulike dimensjoner.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken. Dette innebærer påvirkning på samspillet mellom aktørene i systemet, mellom disipliner og forskningstema, og på de menneskelige ressursene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Samspill mellom forskningsrådsfinansiering og annen finansiering. Analysere mulige følger virkninger av forskningsrådsfinansiering fordelt på institusjonstyper, sektorer, geografi etc.

Tilleggsinformasjon 2022:

- Analyse av tverrfaglighet og transfaglighet i Forskningsrådets portefølje.
- Analyse av Forskningsrådets rolle for finansiering av rekrutteringsstillinger.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet har ansvar for å gi myndighetene råd i forskningspolitiske saker. Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene
Dette strategiske området skal legge til rette for en strategisk dialog med departementene om de viktigste elementene i Forskningsrådets rådgivningsfunksjon.

Dialogen vil dreie seg både om kvaliteten og effektiviteten i rådgivningen. Kvalitet handler i stor grad om hvor relevante, velfunderte og godt begrunnet rådene er. For å ha effekt må også rådene tas i bruk, og rådgivningsprosessen legge til rette for dette (til riktig tid, i riktig format, med en tillitsvekkende dialog, osv.).

Styringsinformasjon

- Rapportering av tiltak som er gjennomført for å følge opp undersøkelsen fra 2021.

4 Andre områder Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet på i 2022

Nedenfor følger en nærmere omtale av andre områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2022 og som er relevante for flere av målene:

Samarbeid med øvrige virkemiddelaktører

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet samarbeider med relevante offentlige virksomheter og private organisasjoner som til sammen utgjør virkemiddelapparatet. Virkemiddelaktørene skal organisere samarbeidet seg imellom på en måte som gir tydelig ansvars- og rollefordeling og samkjørte virksomheter og slik at virkemidlene utfyller hverandre til beste for brukerne.

Regjeringen har en ambisjon om å bedre brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet slik at bedriftene opplever at det er "én vei inn", jf. tildelingsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet. Departementene forventer at Forskningsrådet jobber aktivt med å tilpasse sine tjenester for å øke brukervennligheten.

EUs rammeprogram for forskning og innovasjon

Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Departementet forutsetter at dette samarbeidet fortsetter i 2022, både nasjonalt og ved Kunnskapskontoret i Brussel. KD forutsetter videre at Forskningsrådet og Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med forventningene og tiltakene i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet.

Departementet forventer også at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Avsetninger

KD har gjennom flere år hatt klare forventninger til Forskningsrådet om en betydelig reduksjon i avsetningene. KD forventer at Forskningsrådet har en god økonomi- og likviditetsstyring i tråd med gjeldende regelverk for å sikre tilliten til tilskudsforvaltningen. Videre forventer departementet at Forskningsrådet har god dialog med departementene slik at risikoprofilen i tilskudsforvaltningen og håndteringen av avsetningene, er godt forankret hos oppdragsgiverne. KD viser til dialog om dette. KD vil gjennomgå praksisen for Forskningsrådets bruk av avsetningene for å sikre ivaretagelsen av økonomi- og bevilgningsreglementet, jf. nærmere omtale i Prop. 1S (2021-2022).

Porteføljestyre og porteføljestyring

Det er viktig å fortsette den gode dialogen mellom departementene og Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet har fastsatt retningslinjer for departementenes observatører i porteføljestyrene. En gjennomgang av erfaringer med ordningen høsten 2021 viste at departementene mener den fungerer godt. Retningslinjene blir derfor beholdt som tidligere.

Departementet forventer at Forskningsrådet redegjør og dokumenterer effekter og konsekvenser av porteføljestyringen for departementenes bevilgninger og deres sektorpolitiske prioriteringer. KD forventer videre at Forskningsrådet følger opp dette i dialogen med departementene slik at mulige konsekvenser og forutsetninger for porteføljestyringen er godt forankret.

Utvikle organisasjonen for å møte behovene til brukerne og oppdragsgiverne

Forskningsrådet har de siste årene gjort store endringer i sin virksomhet for å forenkle, forbedre og digitalisere arbeidsprosesser. Det er viktig at Forskningsrådet involverer og engasjerer departementene og brukerne sine for å sikre hensiktsmessige, brukervennlige og effektive tjenester.

KD er opptatt av at Forskningsrådet ivaretar nye og endrede oppgaver på en god måte innenfor de rammene som stilles til disposisjon. Dersom Forskningsrådet må gjøre vesentlige omprioriteringer, bør konsekvenser beskrives og vurderes i dialogen med departementene og brukergruppene. Det er viktig at departementene får god rådgivning og at Forskningsrådet har tilstrekkelig dialog med departementene som finansierer virksomheten.

5 Rapportering for 2022

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets innsats og resultater. Dette skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. krav til årsrapport i bestemmelser om økonomistyring i staten. Vi viser også til punkt 9 Andre krav og forventninger, for nærmere informasjon om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

I vedlegg 1 følger struktur og forventninger til rapportering i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter) som skal legges til grunn for Forskningsrådets rapportering for 2022. Som det fremgår av forventningsmalen

skal Forskningsrådet legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. KD viser også til forventningen gitt i tilbakemeldingen fra etatsstyringen 2021:

«Departementet oppfordrer likevel Forskningsrådet til i enda større grad å vurdere utfordringer ved egen innsats og rolle, og ev. tiltak som bør iverksettes. Videre kan Forskningsrådet med fordel bruke et klarere og mer konsist språk, samt vise styringsinformasjon slik at det blir enklere å se resultater og trender over tid. ... Videre forventer KD at Forskningsrådet i neste årsrapport bedre redegjør for og dokumenterer foreløpige konsekvenser og effekter av porteføljestyringen.»

Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai.

5.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

Årsrapporten har to hoveddeler: Forskningsrådets mål og oppfølging av Langtidsplanen.

5.1.1 Rapportering på Forskningsrådets mål

I punkt 3.1 ovenfor fremgår mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som Forskningsrådet skal rapportere på. Der det er mulig skal Forskningsrådet bryte ned styringsinformasjonen på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene. Forskningsrådet velger selv ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse måloppnåelsen. Vurderingen av måloppnåelse må ikke utelukkende være knyttet til aktiviteter i rapporteringsåret, men kan skrive seg fra aktiviteter så langt tilbake i tid det er hensiktsmessig å inkludere. Vurderingen av måloppnåelse skal gjøres for de strategiske områdene under målene. Det skal rapporteres på hvert av de strategiske områdene med tilhørende styringsinformasjon. Forskningsrådet kan også vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

All informasjon knyttet til Forskningsrådets samlede måloppnåelse presenteres i årsrapport. Dette skal bidra til å gjøre det enklere for departementene å vurdere helheten i Forskningsrådets måloppnåelse. Forskningsrådet skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen og sette i verk tiltak for å lukke eventuelle avvik.

Styringsinformasjonen for 2022 er presentert under punkt 3 om måloppnåelse, og gjentas ikke i denne delen av tildelingsbrevet. Styringsinformasjonen for de fleste strategiske områder er bygget opp med én komponent som ligger fast og viser utvikling over tid (monitorering) og én komponent som endres fra år til år og gir mer informasjon på spesifikke områder.

5.1.2 Rapportering på oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning

KD viser til Meld. St. 4 (2018–2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028 og Meld. St. 7 (2014–2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024. Departementet forventer at Forskningsrådet i årsrapporten redegjør for hvordan rådets FoU-tildelinger er fordelt på regjeringens prioriteringer i langtidsplanen for gjeldende år og sammenliknet med tidligere år der det er mulig. Videre forventer departementet en vurdering av hva Forskningsrådet gjør for å vri virksomheten mot langtidsplanens prioriteringer og av hvordan rådet bidrar til å nå langtidsplanens mål og ambisjoner. KD viser også til forventningen gitt i tilbakemeldingen fra etatsstyringen 2021:

«Departementet forventer at Forskningsrådet gjør rede for hvordan virksomheten totalt sett er vridt inn mot langtidsplanenes prioriteringer i løpet av inneværende fireårsperiode.»

5.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styingsmøter og for departementenes arbeid med Prop.1 S. De departementsvise rapportene skal gi korte vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til de sektorpolitiske prioriteringene.

Forskningsrådets vurderinger skal skje med utgangspunkt i ulike dimensjoner som fremgår i den standardiserte strukturen og forventningene til rapportering i de departementsvise rapportene (jf. vedlegg 1). Dette er dimensjoner som er vesentlig for styringen av departementenes tildelinger, og som er utarbeidet i samarbeid med departementene for å sikre at de dekker departementenes behov for styringsinformasjon.

KD oppfordrer Forskningsrådet til å ha dialog underveis i arbeidet med vedlegg til årsrapport med de departementene som opplever utfordringer med rapporteringen.

Rapportene må ta hensyn til departementenes tildelingsnivå og må tilpasses hvert enkelt departement (jf. tildelingsbrevene). I punkt 5 *Rapportering* i departementenes tildelingsbrev fremgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departementet forventer å få rapportering på.

6 Sektoroverskridende og strategiske satsinger (kap. 285, post 53)

Det er fastsatt tre prinsipper for kap. 285, post 53 *Sektoroverskridende og strategiske satsinger* (53-posten). Det er også fastsatt tre overordnede retningslinjer for hva som skal finansieres på posten. Alle beslutninger knyttet til 53-posten skal forankres i den ordinære budsjettprosessen. KD har videre fastsatt rutiner for hvordan departementene og Forskningsrådet skal involveres i arbeidet med 53-posten. Av rutinene fremgår det at Forskningsrådet fremmer forslag knyttet til 53-posten i sine budsjettforslag, både vekstforslag og omprioriteringsforslag (nullvekst). I budsjettforslaget må det fremkomme hvor mye som

frigjøres fra tidsavgrensede budsjettformål. Forskningsrådet bør så langt det er mulig inkludere en oversikt over fordelingen av tildelingen mellom de tre retningslinjene i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse). Se nærmere omtale i vedlegg 2.

7 Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285, post 55)

Kap. 285, post 55 *Virksomhetskostnader* skal dekke kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

KD legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene, oppgaver i forvaltningen av de regionale forskningsfondene og allmennrettet formidlingsarbeid.

Forskningsrådet skal også videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene med sikte på bistand og mobilisering til internasjonalt forskningssamarbeid, både i og utenfor Europa. Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av Panorama-strategien. Forskningsrådet skal prioritere forskningssamarbeidet med de prioriterte samarbeidslandene, og departementet forventer at Forskningsrådet deltar og bistår i forbindelse med aktiviteter rettet mot de prioriterte samarbeidslandene i samarbeid med andre relevante aktører.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres innenfor den økonomiske rammen for posten, jf. vedlegg 3 om retningslinjer for styring av virksomhetskostnader. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med KD i tilknytning til etatsstyringen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

7.1 Krav og nye oppdrag fra departementene i 2022

Her samles krav og nye oppdrag som departementene har meldt inn til KD i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2022. Disse er delt inn i to kategorier:

- 1) Krav og endringer i oppdrag som er vurdert å falle innenfor rammen av virksomhetskostnadene
- 2) Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene

Krav og endringer i oppdrag som faller innenfor rammen av virksomhetskostnadene er omtalt nærmere i tabellen under:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid	KD	Den reviderte Panorama-strategien slår fast at det i samråd med sektoren skal utarbeides egne retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid. Forskningsrådet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) gis et felles ansvar for å følge opp tiltaket. HK-dir får et særlig ansvar for å koordinere prosessen, men departementet legger til grunn at Forskningsrådet tar en aktiv rolle på egne ansvarsområder og prioriterer ressurser til oppfølging av arbeidet. jf. innledende dialog om oppdraget. KD vil fastsette mandat etter innspill fra Forskningsrådet og HK-dir med sikte på ferdigstilling av retningslinjene i løpet av første halvår 2023. HK-dir og Forskningsrådet skal levere et førsteutkast til retningslinjer innen utgangen av 2022.
En dør inn og felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet	NFD	Forskningsrådet skal bidra inn i arbeidet med en felles digital inngang og en felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet sammen med Innovasjon Norge.
Forenkle det næringsrettede virkemiddelapparatet i samarbeid med Innovasjon Norge	NFD/KD	<p>Det er en uttalt ambisjon om å forbedre brukeropplevelsen og få "Én vei inn" til det næringsrettede virkemiddelapparatet. Bedre grunnlag for økt samarbeid og koordinering mellom Innovasjon Norge og Norges forskningsrådet kan være en måte å få til dette på.</p> <p>NFD og KD viser til innspill sendt 18. oktober 2021 om samarbeid og samarbeidsflater mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. NFD og KD ber Innovasjon Norge og Forskningsrådet se på hvordan virksomhetene kan utvikle en mer omforent praksis innenfor dagens regel- og rammeverk samt komme med forslag til endringer av rammeverket som kan underlette samarbeidet. Innovasjon Norge og Forskningsrådet skal videre synliggjøre, vurdere og eventuelt gjennomføre mulige endringer som kan gi gevinster for kundene. Endringene kan være knyttet f.eks til innsyn, datautveksling og klagerettigheter eller andre problemstillinger. Det kan også vurderes hvordan andre relevante aktører kan kobles på arbeidet. Forskningsrådet og Innovasjon Norge skal komme med en statusrapport og forslag til videre</p>

		oppfølging innen 1. juni 2022. Innspillet bør også synliggjøre hvor de største gevinstene og kostnadene ved økt samordning vil være.
Oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen	NFD	Forskningsrådet bes videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen, inkludert det faglige samarbeidet andre aktører for videreføring av Pilot Helse. Forskningsrådet har levert rapporten "Kartlegging av potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av instituttsektoren". Forskningsrådet bes følge opp denne i dialog med aktuelle aktører på egnet vis.
JPI Oceans	NFD	Det europeiske fellesprogrammet JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke og koordinere det langsiktige samarbeidet om marin og maritim forskning i Europa. Norge har en viktig faglig og administrativ rolle i dette samarbeidet som skal videreføres i 2022. NFD ber derfor Forskningsrådet videreføre arbeidet med å støtte initiativet, bl.a. med bemanning av nordmenn i sekretariatet i tiden fremover.
Havsekretariat	NFD	Det vises til opprettelsen av et havsekretariat i Forskningsrådet og oversendt mandat. Vi forutsetter at havsekretariatets arbeid videreføres i tråd med mandatet.
Måling av kvinners andel av virkemidlene som Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA forvalter	NFD	Forskningsrådet bes om å delta i arbeidet ledet av Innovasjon Norge om måling av kvinners andel av virkemidlene som Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA forvalter. Innovasjon Norge er bedt om å slutføre arbeidet med forslag til et sammenliknbart system som skal registrere kvinners andel av bruk av de virkemidler forvaltet av aktørene. Det kan bygges videre på tidligere arbeid i 2021. Det vektlegges at måling av kvinners andel skal være mest mulig sammenliknbart på tvers av virkemidlene i Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet og muliggjøre en samordnet rapportering av denne andelen.
Tiltaksforskning innenfor folkehelse	HOD	Beskrive erfaringer og gi en oppsummering av tiltaksforskningen innenfor temaet folkehelse som er finansiert, både gjennom prosjektutlysninger og miljøstøtteutlysning, både med utgangspunkt i relevans og kvalitet. HOD vil ha dialog med Forskningsrådet om dette oppdraget.
Revidering av nasjonal strategi for	HOD	HOD ber om at Forskningsrådet bidrar til revidering av nasjonal strategi for persontilpasset medisin, med

persontilpasset medisin		særlig ansvar for å revidere handlingsplanen for forskning og innovasjon på området.
HelseOmsorg21-monitor	HOD	HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg-21-monitor synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre innenfor og utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av Helseomsorg21-monitor.
Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024	KLD	KLD ber Forskningsrådet bistå i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.
Stimulere norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund	KLD/KD	Norges forskningsråd skal vurdere barrierer og komme med forslag til tiltak for å øke forskningsaktivitet fra norske forskningsinstitusjoner i Ny-Ålesund. Frist 1. mai 2022.
Kunnskapsoppsummeringer på forskningsområder innenfor LMDs sektoransvar	LMD	LMD har behov for kunnskapsoppsummeringer på ulike forskningsområder innenfor departementets sektoransvar. Endelig innretning på arbeidet, inkludert aktuelle forskningsområder, avklares etter nærmere dialog.

Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene:

Prosess21	NFD	Prosess21 har i treårsperioden 2018-2021 etablert et bredt kunnskapsgrunnlag, utarbeidet gjennom et samarbeid mellom industri, akademia og offentlige aktører. Kunnskapsgrunnlaget sammenfatter prosessindustrien i norsk og global sammenheng og har identifisert en rekke tiltak. Industriforumet Prosess21 skal videreføres i en treårsperiode, med en årlig grunnfinansiering på 3 mill. kroner. Nærings- og fiskeridepartementet vil fastsette nytt mandat for Prosess21. Nærings- og fiskeridepartementet har lagt ansvaret for sekretariat for Prosess21 til Forskningsrådet. Dette medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i 2022, 2023 og 2024 som samlet utgjør 9 mill. kroner, i tråd med føringer i nytt mandat. 3 mill. kroner i 2022. Midlene er avsatt på NFDs kapittel 900 post 21 og vil
-----------	-----	--

		bli foreslått overført til Forskningsrådet i forbindelse med RNB 2022.
Partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa	NFD	Forskningsrådet bes om å følge opp norsk innsats inn mot partnerskapet. Det er rammeoverført 3 mill. kroner til KDs kap. 285 post 55.
Grønn plattform	NFD	Forskningsrådet bes følge oppdraget om grønn plattform. Det er satt av 4,1 mill. kroner som er rammeoverført til kap. 285 post 55 for dekke Forskningsrådets kostnader med drift av oppdraget, inkludert utvikling av rapportering.
Farlig avfall	KLD	Norges forskningsråd skal ferdigstille oppdraget som ble startet i 2021 om å utrede muligheter og hindringer for hvordan forskning og innovasjon kan bidra til reduksjon og økt materialgjenvinning av farlig avfall i Norge. Oppdraget skal leveres KLD gjennom en sluttrapport innen 1. september 2022. KLD vil finansiere kostnadene ved at Forskningsrådet fakturerer KLD direkte.
Administrativ oppfølging av Mission Innovation Zero-Emission Shipping	KLD	Norges forskningsråd bes om å organisere arbeidet med en administrativ oppfølging av Mission Innovation Zero-Emission Shipping. KLD vil rammeoverføre 1,5 mill. kroner KDs kap. 285 post 55 i forbindelse med revidert budsjett 2022.
Sekretariat for internasjonalt forskningssamarbeid på energiområdet	OED	Forskningsrådet skal ha ansvar for sekretariatet i 2022. Det er rammeoverført 2 mill. kroner til KDs kap. 285 post 55.
Indikatorrapporten	KD	I forbindelse med at SSB får ansvaret for produksjonen av FoU-statistikken, får Forskningsrådet redaktøransvaret for Indikatorrapporten. 2,7 mill. kroner er overført til kap. 285 post 55. Nærmere omtale i del 2.

NFD avvikler følgende oppdraget *Maritim21*. Omdisponering av midler til Maritim21 fra programbevilgningen i 2021 kan tilbakeføres til programbevilgningen i 2022- budsjettet.

8 Administrative fullmakter

8.1 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at alle kostnader dekkes innenfor uendret

bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at Forskningsrådet følger bestemmelsene i denne, jf. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

8.2 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Forskningsrådet har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan Forskningsrådet belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-mot-staten--belastning-avbudsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-av-foreldelsesinnsigelse/id2548368/>

Forskningsrådet har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at Forskningsrådet foretar en grundig vurdering

av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

8.3 Eiendomsfullmakt

Forskningsrådet har fullmakt til å kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntekter blir ført på eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

9 Andre krav og forventninger

9.1 Fellesføringer fra regjeringen

9.1.1 Effektivisere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departementet og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Forskningsrådet arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Forskningsrådet skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

9.1.2 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Forskningsrådet skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten for 2022 skal Forskningsrådet rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

9.2 Andre krav

9.2.1 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet i Kunnskapsdepartementets sektor (revidert i 2021) skal ligge til grunn for arbeidet med sikkerhet, herunder samfunnssikkerhet, nasjonal

sikkerhet og informasjonssikkerhet og personvern. Med et skjerpet digitalt risikobilde forutsettes det at Forskningsrådet holder seg oppdatert om risiko- og trusselvurderinger fra de nasjonale etterretnings- og sikkerhetstjenestene.

Policy for informasjonssikkerhet og personvern skal ligge til grunn for Forskningsrådets arbeid innen disse forvaltningsområdene. HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen. Forskningsrådet skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. Departementet har gitt HK-dir tilbakemelding om at vi ser alvorlig på at mange virksomheter fortsatt ikke har tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner for å håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser, og har bedt direktoratet følge opp dette.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2022 rapportere om følgende:

1. Når reviderte Forskningsrådet sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
2. Når reviderte Forskningsrådet sist sitt krise- og beredskapsplanverk? Beskriv kort hva planverket omfatter.
3. Når gjennomførte Forskningsrådet sist kriseøvelse? Beskriv kort de viktigste læringspunktene fra evalueringen av øvelsen.

Med hensyn til nasjonal sikkerhet rapporterer virksomhetene årlig på status for sikkerhetstilstanden til NSM.

Håndtering av covid-19-pandemien

Forskningsrådet bør fortsette å evaluere egen håndtering av covid-19-pandemien og påse at læringspunkter fra evalueringen følges opp. DSBs mal for evaluering av covid-19 kan gi inspirasjon til arbeidet. Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2022 orientere kort om hvordan evalueringen ble gjennomført og de viktigste læringspunktene.

9.2.2 Tilrettelegging for gjenbruk og viderebruk av data

Forprosjektet om Kunnskapssektorens datafelleskap (KUDAF) i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) har lagt et grunnlag for videre arbeid med deling av data i kunnskapssektoren. En viktig forutsetning for å lykkes med bedre deling av data, er at alle Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter prioriterer arbeidet med å realisere «orden i eget hus», jf. kap. 1.2 i digitaliseringsrundskrivet. HK-dir får et særskilt ansvar for støtte til arbeidet med «orden i eget hus» blant virksomhetene i kunnskapssektoren.

9.2.3 Rammeverk for nasjonale evalueringer av forskning og høyere utdanning

Det skal etableres et rammeverk for nasjonale evalueringer av forskning og høyere utdanning⁴ for å bidra til at evalueringsprosessene blir mer forutsigbare. Forskningsrådets og NOKUTs ansvar for henholdsvis forsknings- og utdanningsevalueringer skal videreføres, men rammeverket skal bidra til tettere samordning.

⁴ [Forslag til nytt rammeverk \(regjeringen.no\)](#)

9.2.4 Strategi for forskerrekruttering og karriereutvikling

Kunnskapsdepartementet lanserte 23. september 2021 *Strategi for forskerrekruttering og karriereutvikling*. Deler av strategien omhandler karriereveiledning og dimensjonering av doktorgradsutdanningen. KD vil bruke HK-dir inn i arbeidet med karriereveiledning til studenter og utvikle et rammeverk for karriereveiledning for ansatte i rekrutteringsstillinger. Sammen med Forskningsrådet vil HK-dir ha ansvar for å fremskaffe kunnskapsgrunnlag som trengs for å dimensjonere doktorgradsutdanningen.

9.2.5 Strategi for norsk deltakelse i Erasmus+ og Det europeiske utdanningsområdet

Det er ny programperiode for Erasmus+ for perioden 2021-2027. I juni 2021 ble *Strategi for norsk deltakelse i Erasmus+ og Det europeiske utdanningsområdet* lagt fram. Strategien gir mål, innsatsområder og tiltak for norsk deltakelse i det europeiske utdannings-, opplærings- ungdoms- og idrettssamarbeidet gjennom Erasmus+ og Det europeiske utdanningsområdet.

HK-dir har en sentral rolle i oppfølgingen av de fleste tiltakene i strategien. Strategien legger opp til tett samarbeid mellom HK-dir, Forskningsrådet, Utdanningsdirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet og andre aktører. KD forventer at Forskningsrådet bidrar i dette samarbeidet.

9.2.6 Strategi for digital omstilling i universitet- og høyskolesektoren

KD lanserte 10. september 2021 *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025*. HK-dir har en samordnings- og pådriverrolle for digitalisering i universitets- og høyskolesektoren og et oppfølgingsansvar for at strategien blir implementert i samarbeid med institusjonene og Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Sikt), Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) og Forskningsrådet. KD forventer at Forskningsrådet bidrar i dette samarbeidet.

9.2.7 Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern

KD har fastsatt reviderte "Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern". De trer i kraft 1. januar 2022. For institutter som mottar grunnbevilgning fra KD, KLD og NFD, skal Forskningsrådet bruke en såkalt rekursiv utregningsmåte i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, som innebærer at oppnådd grunnbevilgning hvert år for hvert institutt legges til grunn for kommende års beregning av grunnbevilgningen.

10 Etatsstyringsmøtet

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2022 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **onsdag 8. juni 2022 kl. 11:00-13:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18, forutsatt at smittesituasjonen tillater det.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Departementet ber derfor om at Forskningsrådet melder inn strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av årsrapporten for 2021, 15. mars 2022. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse delegasjonen fra Forskningsrådets styre.

11 Frister

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Delårsregnskap per 1. tertial 2022	1. juni 2022	DBH	Eget brev fra KD.
Delårsregnskap per andre tertial 2022	1. oktober 2022	DBH	Eget brev fra KD
Årsregnskap 2022	1. mars 2023	DBH	Eget brev fra KD
Årsrapport 2022 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2023	Departementene, DBH	Oversikt over overførte midler fordelt på poster i statsbudsjettet skal framlegges sammen med regnskapet. Forskningsrådet kan ta utgangspunkt i rapport om overførte midler på program/aktivitetsnivå. Der det er samfinansiering av programmer, godtas en andelsberegning av programmene.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2023	Departementene	
Samlerapport om de regionale forskningsfondenes virksomhet i 2022	1. juni 2023	KD	Forskningsrådet skal rapportere om forskningsfondenes virksomhet, sitt samarbeid med fondene og for bruken av midlene tildelt Forskningsrådet til dekking av administrative oppgaver, jf. "Retningslinjer for regionale forskningsfond" fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23.10.2009.
Årsrapport for forskningsinstituttene 2022	30. juni 2023	Departementene	Omfanget av denne årsrapporten kan eventuelt reduseres etter nærmere avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet.
Vedtatt budsjett for 2022	1. mars 2022	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan Forskningsrådet vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2021-2022) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjetttramme på budsjettformål. Oversikten skal gi informasjon om de ulike budsjettformålenes totale budsjetttramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettformålene. Dokumentet skal inneholde en oversikt over alle budsjettformålenes budsjett for 2020, budsjett for 2021 og disponibelt budsjett 2022 (som inkluderer avsetninger fra tidligere år).
Satsingsforslag 2024	1. nov. 2022	Departementene	Forslaget til store satsinger skal følge opp langtidsplanen for forskning og høyere utdanning og skal angi klare prioriteringer. Forskningsrådet skal

			<p>se på mulighetene for omprioriteringer som gir rom for satsinger innenfor den eksisterende økonomiske rammen til Forskningsrådet. Det må komme tydelig fram hvordan eventuelle frihetsgrader innenfor departementenes bevilgninger skal benyttes. Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. Forskningsrådets budsjettråd bør speile kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov. KD viser også til retningslinjer for satsingsforslag som vil ha konsekvenser for Forskningsrådets arbeid med Store satsinger, jf. utredningsinstruksen.</p>
Standardiserte økonomiske nøkkeltall	21. februar 2022		<p>Nettobudsjetterte virksomheters utgifter og inntekter skal synliggjøres for å gi et best mulig bilde av statens samlede inntekter og utgifter for virksomheter som omfattes av statsbudsjettet, jf. rundskriv R-8/2021 (statsregnskapet 2021) og R-9/2021 (statsbudsjettet 2023). Forskningsrådets frist til KD for endelige tall til statsregnskapet er 21. februar. Det skal også rapporteres til regjeringens marskonferanse, dette har frist 10. februar, og kan eventuelt være foreløpige tall.</p>

Innholdfortegnelse del 2

1	Innledning	25
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	25
3	Tildelinger og fullmakter for 2022.....	26
4	Felles post for virksomhetskostnader.....	32
5	Rapportering.....	32
6	Planlagte styringsmøter	32

1 Innledning

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2022, jf. Innst. 12 S (2021-2022), Prop. 1 S (2021-2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022).

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon som er presentert i Prop. 1 S (2021–2022):

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

For budsjettprioriteringer for 2022 vises det til Prop. 1 S (2021–2022): kap. 4 om programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning og kap. 5 om oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Forskningsrådet er en sentral aktør i det norske forsknings- og innovasjonssystemet og har ansvar for betydelige virkemidler for å nå departementets visjon og overordnede mål.

Kunnskapsdepartementets midler til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til å finansiere:

- Langsiktig, grunnleggende forskning, dvs. ansvar for grunnforskning (i hovedsak bevilgningene på kap. 285 post 52).
- Sektoroverskridende satsinger og instituttbevilgninger og særlige tiltak som skal styrke virksomheten til universiteter og høyskoler (i hovedsak bevilgningene på kap. 285 postene 53 og 54, kap. 287 post 57 og kap. 288 post 21)
- Forskning om kunnskapssektoren (i hovedsak bevilgninger på kap. 201 post 21)
- Virksomhetskostnader kap. 285 post 55

Kunnskapsdepartementet tildeler midler til Forskningsrådet over mange kapitler og poster, og midlene under én post bidrar til flere av målene for Forskningsrådet. KDs midler bidrar inn mot alle de fem målene for Forskningsrådet.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til del 1, Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 *Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 *Rapportering* i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Tildelinger og fullmakter for 2022

Kunnskapsdepartementet tildeler Norges forskningsråd **5 691 365 000** kroner i 2022. Det ligger til grunn et kutt som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen på 0,5 pst. fra 2021 til 2022.

For budsjettprioriteringer for 2022 vises det til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Prop. 1 S (2021–2022): kap. 4 om programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning og kap. 5 om oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Fordelingen av midler over forskjellige kapitler og poster i departementets budsjett følger nedenfor.

3.1 Hovedprioriteringene i statsbudsjettet 2022

3.1.1 Forskning om kunnskapssektoren, kap. 201 post 21, kap. 226 post 21, kap. 226 post 71 og kap. 275 post 21

Postene omfatter midler som hovedsakelig går til utdanningsforskning og forskning om forskning og innovasjon.

Kunnskapsdepartementet har høye ambisjoner for forskning om utdanning og kompetanse, og er opptatt av kontinuitet og langsiktighet i styrking av forskerkompetansen og kapasiteten i utdanningsforskningen. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet bidrar til å nå målene departementet har satt i *Strategi for utdanningsforskning 2020-2024*.

Dette innebærer blant annet satsing på unge talenter for å bygge fremtidens fremragende fagmiljøer, forskersamarbeid med de beste miljøene internasjonalt og videre oppbygging av forskerkompetanse i lærerutdanningene.

Kunnskapsdepartementets viktigste tiltak for utdanningsforskningen er tildelingen av midler til forskning om utdanning og kompetanse på 190 mill. kroner i 2022 på kap. 201, post 21. I tillegg tildeler KD midler til forskningssenteret for spesialpedagogikk og inkluderende praksis ("SpedAims") på kap. 201, post 21 som utgjør 6 mill. kroner i 2022.

Deler av midlene skal benyttes til forskningssentrene for barnehagerelevant forskning. Gjennom utlysningene ønsker departementet at Forskningsrådet finner hensiktsmessige måter å etterspørre forskning om tiltak for livslang læring, barnehageforskning, forskning på spesialundervisning og kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen i videregående opplæring. Det skal også være rom for utlysning av midler til videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole med om lag samme størrelsesorden som tidligere. Forskningsrådet har også anledning til å bruke midler fra Kunnskapsdepartementet til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet. Midler til forskning på antisemittisme videreføres også i 2022.

Departementet tildeler 94,7 mill. kroner over kap. 226, post 71 til vitensentrene. Dette inkluderer 3,5 mill. kroner for å gi rom for at tilskuddet til ViteMeir i Kaupanger i Sogndal kommune kan få helårseffekt i 2022.

Forskningsrådet har samarbeidet med Kunnskapssenter for utdanning (KSU) om utviklingen av en oversikt over forskningspublikasjonene fra FINNUT-prosjektene. Departementet oppfordrer Forskningsrådet til å fortsette å samarbeide med KSU om utviklingen av datagrunnlaget for det levende kartet, med utgangspunkt i prosjektene under porteføljen for utdanning og kompetanse.

Departementet tildeler 1,5 mill. kroner fra kap. 275, post 21 som et engangsbeløp i 2022 for å dekke kostnader hos NIFU i forbindelse med flyttingen av FoU-statistikken.

3.1.2 Langsiktig, grunnleggende forskning, kap. 285 post 52

Midlene over denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning på alle fagområder og bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i forskningsmiljøer eller på særskilte forskningsområder. Departementet forventer at midlene bidrar til å utvikle flere fagmiljø av fremragende kvalitet. Midlene på posten er på 1 708,5 mill. kroner.

Forskningsrådet har de siste årene styrket og videreutviklet sine virkemidler for å fremme vitenskapelig kvalitet og grensesprengende forskning. Departementet forventer at virkemidlene på åpne konkurransearenaer bidrar til å dyrke frem unge forskertalenter, styrke tverrfaglighet og utvikle fremragende fagmiljøer. Det er også viktig at de mest fremragende fagmiljøene sikres stabilitet og langsiktighet.

Reduksjonen på kap. 285, post 52 skyldes følgende forhold:

- 11,5 mill. kroner som følge av at FoU-statistikken flyttes fra Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning til Statistisk sentralbyrå og endret finansieringskilde for redaksjonsansvaret for Indikatorrapporten
- 2,7 mill. kroner som er overført til kap. 285, post 55 i forbindelse med at Forskningsrådet overtar redaksjonsansvaret for Indikatorrapporten
- 25 mill. kroner som tidligere har blitt bevilget til grunnleggende IKT-forskning på kap. 285, post 52, flyttes til kap. 285, post 53
- 45,5 mill. kroner for å frigjøre midler til andre formål

3.1.3 Sektoroverskridende og strategiske satsinger, kap. 285 post 53

Midlene på denne posten skal finansiere sektoroverskridende forskning av høy kvalitet og relevans som igjen skal bidra til å følge opp prioriteringene i langtidsplanen og til å gjennomføre langsiktige endringer i forskningssystemet. Midlene på posten er på 1 885,5 mill. kroner.

Endringer på kap. 285, post 53 skyldes følgende forhold:

- en reduksjon på 9 mill. kroner som følge av at studententreprenørskap (StudENT) flyttes fra Forskningsrådet til Innovasjon Norge
- en reduksjon på 0,5 mill. kroner for å flytte til kap. 285, post 55 slik at midlene kan benyttes til nasjonale eksperter i Europakommisjonen
- en reduksjon på 5 mill. kroner for å flytte midlene til Nærings- og fiskeridepartementet for å sikre norsk deltakelse i InvestEU
- en reduksjon på 39,6 mill. kroner for å flytte til kap. 288, post 73 som følge av økt kontingent for norsk deltakelse i Horisont Europa
- en reduksjon på 16,4 mill. kroner for å frigjøre midler til andre formål
- en økning på 25 mill. kroner til Forskningsrådets satsing på teknologikonvergens. Midlene er flyttet hit fra kap. 285, post 52 hvor de tidligere har blitt bevilget til grunnleggende IKT-forskning for transformasjon, jf. omtalen over.
- en økning på 10 mill. kroner som skyldes tilbakeføring av en ettårig reduksjon.

Kunnskapsdepartementet viderefører stimuleringsmidler for økt deltakelse i Horisont Europa. På posten ligger det også en bevilgning på 26,6 mill. kroner til Innovasjon Norge for arbeid med å mobilisere til Horisont Europa.

3.1.4 Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse, kap. 285 post 54

Midlene over denne posten skal bidra til et velfungerende forskningssystem og økt vitenskapelig kvalitet. Satsingen på forskningsinfrastruktur skal bidra til å utvikle verdensledende fagmiljøer. Samtidig skal infrastruktur av høy kvalitet bidra til økt internasjonalisering og rekruttering. Midlene på denne posten er på 765,6 mill. kroner i 2022.

Midlene skal gå til å finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsing på infrastruktur. I tillegg skal de norske bidragene til CESSDA ERIC, Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System og European Spallation Source dekkes innenfor rammen av denne posten. Videre skal 50 mill. kroner av bevilgningen på posten gå til basisbevilgningen til Uninett Sigma2 AS.

Endringer på kap. 285, post 54 skyldes følgende forhold:

- en reduksjon på 15,2 mill. kroner som følge av at basistilskuddet til NSD flyttes fra Forskningsrådet til Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Sikt)
- en reduksjon på 20,3 mill. kroner for å frigjøre midler til andre formål

Kunnskapsdepartementet viser for øvrig til brev fra Forskningsrådet av 09.12.21 vedrørende orientering om endringer i finansieringsmodellen for SIGMA2. Departementet slutter seg til den foreslåtte modellen som utgangspunkt for inngåelse av ny avtale med SIGMA2 for perioden jan 2022 – jan 2027 om årlig basisfinansiering.

3.1.5 Virksomhetskostnader, kap. 285 post 55

Midlene på denne posten er på 782,2 mill. kroner i 2022. For ytterligere omtale se punkt 4.

I forbindelse med at SSB får ansvaret for produksjonen av FoU-statistikken, får Forskningsrådet redaktøransvaret for Indikatorrapporten. Det er derfor overført 2,7 mill. kroner til dette arbeidet fra kap. 285, post 52 til kap. 285, post 55. Indikatorrapporten utgjør en sentral del av KD og andre aktørers kunnskapsgrunnlag for forsknings- og innovasjonspolitikken. I forbindelse med at redaksjonsansvaret blir lagt inn i Forskningsrådet i 2022, ønsker derfor departementet en dialog om videreutvikling av rapporten.

3.1.6 Forskningsinstitutter og andre tiltak, kap. 287 post 57

Midlene på denne posten skal bidra til at Norge har en sterk samfunnsvitenskapelig instituttsektor som tilbyr næringsliv og offentlig sektor relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Midlene er på 228,4 mill. kroner i 2022. 5 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) i Sogndal.

3.1.7 Internasjonale samarbeidstiltak, kap. 288 post 21

I oppfølgingen av Panorama-strategien 2021 – 2027 bevilges det fra kap. 288, post 21 totalt 38,8 mill. kroner til INTPART i 2022, hvorav 19 mill. kroner er en oppfølging av satsingen på verdensledende fagmiljøer under langtidsplanen. Det legges til grunn at Forskningsrådet fortsetter sitt gode samarbeid med HK-dir i forvaltningen av programmet.

3.2 Midler til Norges forskningsråd 2022

Tabellen nedenfor gir en samlet oppstilling av tildelingene fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet i 2022 etter kap./post.

Kap./post	Kapittel og postnavn	Tildeling i 1000 kroner
201.21	Analyse og kunnskapsgrunnlag <i>Særskilte driftsutgifter</i> <ul style="list-style-type: none">- Forskning for forsknings- og innovasjonspolitikken- Forskning for utdanning og kompetanse: 190 mill. kroner- FORINNPOL: 12,75 mill. kroner- Senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering: 6 mill. kroner	208 750
226.21	Forskning på antisemittisme	4 000
226.71	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, <i>Tilskudd til vitensentre</i>	94 651
275.21	Tiltak for høyere utdanning og forskning, <i>Særskilte driftsutgifter</i> <ul style="list-style-type: none">- Kostnader i forbindelse med flyttingen av FoU-statistikken	1 500
285.52	Norges forskningsråd, <i>Langsiktig, grunnleggende forskning</i>	1 708 476
285.53	Norges forskningsråd, <i>Sektoroverskridende og strategiske satsinger (trukket ut 26,6 mill. direkte til Innovasjon Norge for mobilisering til Horisont Europa)</i>	1 858 908
285.54	Norges forskningsråd <i>Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse</i>	765 607
287.57	Forskningsinstitutter og andre tiltak, <i>Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter</i> <ul style="list-style-type: none">- Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt)5 mill. kroner	228 426
288.21	Internasjonale samarbeidstiltak (INTPART)	38 814
	Sum forskningsmidler	4 909 132
285.55	Norges forskningsråd, <i>Virksomhetskostnader</i>	782 233
	Kunnskapsdepartementet totalt	5 691 365
161.71 (UD)	Forskning, kompetanseheving og evaluering, <i>Forskning og høyere utdanning</i>	19 100

3.3 Øvrige budsjettekniske forhold

Øremerkede tilskudd til Sars internasjonale senter for marin molekylærbiologi ved Universitet i Bergen, Simula AS og Uninett Sigma2 AS på kap. 285, post 52 og post 54 er på til sammen 147 680 000 kroner, jf. tabell 4.26 i Prop. 1 S. (2021-2022).

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161, post 71 gjelder grunnbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Kunnskapsdepartementet vil få en belastningsfullmakt fra UD på 19,1 mill. kroner. Disse midlene utbetales i tillegg til bevilgningen til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene på kap. 287, post 57.

For ytterligere detaljer og føringer vises det til Prop. 1 S. (2021-2022) fra Kunnskapsdepartementet, Innst. 12 S (2021-2022) og Innst. 16 S (2021-2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022).

Midlene til Forskningsrådet vil bli overført i to rater: den 30. januar og 30. august 2022.

3.4 Fullmakt til omfordeling, bruk av avsetninger på KDs område og finansiering av fellesløftet IV

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådets forslag til revidert nullbudsjett for forskningsmidlene for 2022 danner grunnlag for rådets virksomhet i 2022 med unntak av de områder der det er vekst eller reduksjon i bevilgningene og som er nærmere spesifisert i tildelingsbrevet.

De midler som KD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. KD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Bruk av avsetninger på KDs område

KD vil gjennomgå praksisen i Forskningsrådet for bruk av avsetningene for å sikre at økonomiregelverket og bevilgningsreglementet er ivaretatt. KD vil ha dialog med Forskningsrådet om omprioriteringer av avsetninger på departementets område til prioriterte satsinger i tråd med de føringene som er omtalt i Prop. 1 S for Kunnskapsdepartementet og de respektive departementenes proposisjoner.

KD ber Forskningsrådet om å omprioritere 85,5 mill. kroner av avsetningene til følgende formål:

- 10 mill. kroner til klimavennlige havnæringer
- 15 mill. kroner til kommersialisering og radikal innovasjon
- 30 mill. kroner til e-infrastruktur for en digitalisert verden
- 30,5 mill. kroner til IKT-forskning innen kunstig intelligens og digital trygghet, inkludert de rettslige rammene for kunstig intelligens, og teknologiske problemstillinger med

relevans for utvikling av system og tjenester i forvaltningen. Vi viser også til tildelingsbrevet fra ASD.

Finansiering av fellesløftet IV

Vi viser til innspill fra Forskningsrådet av 6. desember 2021 om forslag til finansiering av fellesløftet IV. KD slutter seg til forslaget. KD legger til grunn at eventuelle utbetalingsbehov i 2022 håndteres innenfor handlingsrommet på kap. 285, post 52. Departementet tar forbehold om Stortingets fremtidige budsjettvedtak for finansieringsperioden.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 Rapportering

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Sektoroverskridende forskning
- Forskning om kunnskapssektoren

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger rapportering i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

6 Planlagte styringsmøter

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2022. Møtet er arena for strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet i vedlegg til årsrapport 2021.

Styringsmøtet vil finne sted **torsdag 16. juni kl. 10:00-12:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18, forutsatt at smittesituasjonen tillater det. Departementet vil komme tilbake til dagsorden for møtet.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sidsel Aa. Arbo
fung. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

1. [Struktur og forventninger til rapporteringen i årsrapporten \(rapport på samlet måloppnåelse\) og vedlegg til årsrapporten \(departementsvise rapporter\).](#)
2. [Prinsipper, retningslinjer og rutiner for oppfølging av kap. 285, post 53.](#)
3. [Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet \(kap. 285, post 55\)](#)

Kopi

Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og familiedepartementet
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet